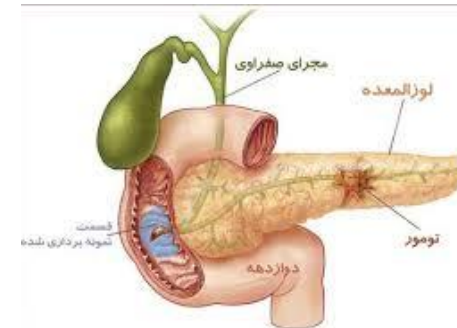

پانکراتیت (التهاب پانکراس)

شناسنامه بروشور آموزشی	
عنوان آموزش	پانکراتیت (التهاب پانکراس) کد: الف . پ . ۶۲
تهیه کننده	سوپروایزر آموزش سلامت: سوسن قصرساز-رابط آموزش به بیمار: زانیار شکوه پور پرستار
تایید کننده	کارگروه آموزش به بیمار
سال تهیه	بازبینی: ۱۴۰۴/۶
منابع:	۱) پرویز و سودارث - پرستاری داخلی - جراحی ۲) https://www.homeca.ir/mag/physical-health/internal/pancreatitis
پزشک تایید کننده:	دکتر لطف الله ساعد - فوق تخصص غدد
ناظر کیفی:	دکتر خالد فتحی زاده - فوق تخصص ریه رئیس مرکز
آدرس	بلوار توحید - مرکز پزشکی آموزشی درمانی توحید مرکز جراحی قلب شهید بروجردی تلفن: ۰۸۷۳۳۲۸۶۱۱۲ - ۱۷ - واحد آموزش به بیمار و پیگیری

شرح بیماری:

پانکراتیت مزمن معمولاً طی حملات مکرر پانکراتیت حاد بروز می کند زیرا لوزالمعده در بین حملات کاملاً بهبود نمی یابد . لوزالمعده در جریان این عارضه به تدریج توانایی خود را در تولید آنزیم های هضم کننده و هورمون های لازم برای سلامت بدن ، از دست می دهد .
علائم شایع پانکراتیت :

درد شکمی شدید علامت اصلی پانکراتیت می باشد . استفراغ ، تورم و نفخ شکم ، تب ، درد عضلانی و افت فشارخون از علایم دیگر می باشند .

پانکراتیت (التهاب لوزالمعده)

پانکراس یا لوزالمعده عضوی حیاتی است که در قسمت بالا و عقب شکم واقع شده و متشکل از سه سمت سر ، تنه و دم است .

قسمت سر آن در وسی از اثنی عشر (دوازدهه) قرار گرفته و ترشحات خود را به همراه ترشحات صفرا (که از کبد به وسیله مجاری صفراوی خارج می شود) به داخل دوازدهه می ریزد .

پانکراس حاوی دو گروه سلول است :

۱- یک گروه سلول هایی که داخل آنها

آنزیم های لازم برای هضم مواد غذایی

ساخته می شود .

۲- سلول های دیگری به نام جزایر لانگرهانس که ترشح کننده انسولین و

سایر هورمون های تنظیم کننده قند

می باشد .

آنزیم های لازم برای هم مواد غذایی ، به

صورت غیرفعال و داخل کیسه های

میکروسکوپی در لوزالمعده ذخیره شده اند که پس از خوردن غذا به وسیله مرک های عصبی و شیمیایی به داخل دوازده می ریزند . سپس در آنجا به وسیله موادی که از جدار روده آزاد می شوند و محیط قلیایی که بوسیله ترشحات صفرا ایجاد می شود به صورت فعال درآمده و شروع به هضم مواد غذایی می کنند . اگر این آنزیم ها به جای دوازده ، در داخل بافت پانکراس فعال شوند ، شروع به از بین بردن هضم بافت خود پانکراس کرده که به اصطلاح پانکراتیت یا التهاب لوزالمعده نامیده می شود . اعتیاد به الکل ، بیماری های کیسه صفرا یا مجاری صفراوی ، انسداد مجاری لوزالمعده در اثر سنگ رشد آهسته سرطان (به ندرت) ، عفونت های ویروسی ، بالابودن چربی خون ، تومورها ، داروها ، ضربه یا جراحی شکم ، میتوانند علل ایجاد پانکراتیت باشند .

درمان:

در پانکراتیت حاد معمولا بستری کردن بیمار در بیمارستان برای تجویز مایعات وریدی ، کنترل درد و استفراغ ، اتلالات متابولیسمی (جبران کمبود کلسیم و منیزیم) لازم است . جراحی ممکن است در موارد وجود سنگ های صفراوی ، زخم معده سوراخ شده یا تخلیه منبع عفونت لازم باشد .

در چه شرایطی باید به پزشک مراجعه نمود:

۱- اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان دارای علائمی مانند درد شدید بالای شکم ، استفراغ ، تورم ، نفخ شکم ، تب و افت فشارخون باشید .

۲- بروز موارد زیر حین یا پس از بارداری یرقان ، زردی پوست و چشم ها ، تب ،

کاهش وزن مداوم ، علائم کمبود کلسیم نظیر انقباضات عضلانی یا تشنج .

خود مراقبتی:

افراد مبتلا به پانکراتیت باید تغییراتی در سبک زندگی خود ایجاد کنند این تغییرات می تواند شامل:

۱- ترک نوشیدنی های الکلی که به جلوگیری از آسیب بیشتر به لوزالمعده کمک می کند همچنین به میزان قابل توجهی در تسکین درد کمک خواهد کرد .

۲- قطع مصرف دخانیات (سیگار کشیدن دلیل پانکراتیت نیست اما می تواند پیشرفت بیماری را تسریع کند)

۳- رعایت رژیم غذایی برای کاهش اثرات پانکراتیت امری حیاتی است . به جای سه وعده غذایی حجیم در روز توصیه می شود ۶ وعده غذایی کم حجم همچنین بهتر است رژیم غذایی کم چرب را رعایت نماید .